

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Arató Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek, a Sándor és Társa Ügyvédi Iroda; dr. Sándorné dr. Bari Erika ügyvéd, majd a Dr. Krasznai és Dr. Kollár Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Kollár Károly által képviselt alperes ellen, határozat megtámadása iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. október 24. napján meghozott, 29.P.21.534/2011/7. számú ítélete ellen, az alperes részéről 8. és 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, míg a perköltségre vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatja, és a felperes elsőfokú perköltségét 27.000 (huszonhétezer) forintra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint + ÁFA másodfokú perköltséget.

Megállapítja továbbá, hogy a le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében az alperes elnöksége 2011. február 28. napján kelt 2/2011. számú törvénysértő határozatnak - a fegyelmi bizottság 2011. január 12. napján kelt 1/2011. számú határozatára is kiterjedő - megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a fegyelmi eljárás lefolytatására a határozatot hozó szervek nem voltak jogosultak, a határozatok szakszerűtlenek, a fegyelmi eljárás tárgyául tett magatartása nem minősül fegyelmi vétségnek, így az alperes nem volt jogosult fegyelmi eljárás lefolytatására, a fegyelmi vétség megállapítására, illetőleg annak meghatározására sem a határozatában.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta a kereset jogalapját. Megítélése szerint eljárása és keresettel támadott határozata törvényes. Hivatkozott a 2004. évi I. törvény 2. § (4) bekezdés d) pontjára, illetőleg a 12. § (1) bekezdésére, valamint arra, hogy a fegyelmi határozat meghatározta a fegyelmi vétség elkövetését. Álláspontja szerint a felperes a fegyelmi vétséget elkövette és felperessel szemben eljárhatott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperes 2011. február 28. napján kelt 2/2011. számú fellebbviteli határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal megsemmisítette. Kötelezte alperest, hogy fizessen meg felperesnek 64.500 forint perköltséget.

Az ítélet indokolása értelmében az elsőfokú bíróság az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (Etv.) 10. § (1) bekezdése alapján, a sportról szóló 2004. évi I. törvény (Stv.) 12. §-ára is figyelemmel vizsgálta a kereset megalapozottságát, melyben alkalmazta a sportfegyelmi felelősségről szóló 39/2004. (III. 12.) Kormányrendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltakat is. Rámutatott arra, hogy a felperes nem vitatta az interjúban foglalt nyilatkozat tartalmát, közzétételének módját. Kiemelte a felhívott jogszabályok alapján, hogy a sportfegyelmi felelősség intézményét a törvény újra bevezette, s tette a sporttevékenység egyik alapkövéré, mely egy speciális felelősségi forma, amelynek alapvető célja, hogy a sporttevékenység, a versenyeken való részvétel megfelelően szabályozott keretek között folyjon. A sporttörvényhez fűzött miniszteri indokolásban foglaltakra is figyelemmel kiemelte, hogy a fegyelmi eljárás kezdeményezésének feltétele, hogy a hatályos sporttörvény szerint a fegyelmi szabályzat hatálya alá tartozó személy fegyelmi vétséget kövessen el. A fegyelmi vétség a sporttörvény és az alperesi alapszabály szerint is a szövetség verseny, igazolási (átigazolási), illetőleg egyéb szabályzataiban foglalt kötelezettség vétkes megszegését jelenti, így feltételezi, hogy az elvart vagy tiltott magatartásra nézve a szövetség valamely szabályzata konkrét és határozott rendelkezést tartalmazzon, és ezen szabályozott kötelezettség jogellenes, felróható megszegése álljon fenn. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes csatolt fegyelmi szabályzatára is figyelemmel a fegyelmi eljárás alá vont felperes terhére rótt tényállás alapján a fegyelmi határozatok nem jelölik meg, hogy a felperes mely alperesi szabályzat mely rendelkezését sértette meg, és ez alapján konkrétan mely kötelezettség tekintetében terheli mulasztás. A fegyelmi eljárás kezdeményezése sem felelt meg már ennek tükrében a fegyelmi szabályzatnak, sem a sporttörvénynek. Utalt arra, hogy a felperes által tett kijelentések nyilvánosságra kerülése önmagában kiválthat bizonyos jogkövetkezményeket, amelyek alapján az érintettek eljárásokat kezdeményezhetnek, azonban az erre vonatkozó tiltó rendelkezések hiányában fegyelmi vétség megállapításáról nem lehet szó, mert nem lehet következtetést vonni arra sem, hogy milyen kötelezettség megszegését sérelmezte alperes. A fegyelmi határozat indokolásának okfejtését nem tartotta a fegyelmi eljárás kezdeményezésének alapjául szolgálónak, miután azt kizárólag valamely konkrét szabályszegés teheti lehetővé. Konkrét szabályszegés hiányában pedig az eljárás alá vont tekintetében felmerülő szubjektív körülmények nem vizsgálhatók az elsőfokú bíróság megítélése szerint. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a fegyelmi eljárást törvénysértő módon, az

alperesi fegyelmi szabályzattal ellentétesen lefolytatottnak minősítette, mivel nem adott számot arról, hogy a felperes milyen szabályzatban foglalt, mely kötelezettségét szegte meg vétkesen. Az alperes által a felperes terhére rótt magatartás felveti egyéb jogi felelősségi forma alkalmazását, erre azonban fegyelmi eljárás keretében jogi lehetőség nincs, a fegyelmi eljárás nem helyettesítheti az egyéb, kizárólag az érintett személyek által kezdeményezhető eljárásokat. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a keresettel támadott határozatok törvénysértők, ezért azok megsemmisítéséről határozott. A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, melyben a lerótt eljárási illetéket és a felperest képviselő ügyvéd munkadíját számolta el a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján 30.000 forint + áfa összegben a ténylegesen kifejtett ügyvédi munka alapján.

Az első fokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel. Fellebbezésében az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes fegyelmi vétséget követett el, amely alapján az alperes a fegyelmi eljárást törvényesen folytatta le, így a támadott határozatok megsemmisítésére törvényi lehetőség nem lett volna. Kiemelt, hogy a felperes a terhére rótt nyilatkozatot megtette, annak tartalmát, közzétételének módját nem vitatta. Megítélése szerint e kijelentések alkalmasak arra, hogy az alperes szabályszerű működésével kapcsolatban kételyeket ébresszenek, illetőleg azok súlyos sérelmet jelentenek a szövetség számára, és magára a golf sportág megítélésére is hátrányosan hatottak. Utalt a fellebbviteli szerv határozatában foglaltakra. Álláspontja szerint az ügy megítélésénél a sporttörvény rendelkezései figyelembe vehetők, így az, hogy a sport autonóm civil tevékenység. Az Stv. 2. §-a a sportoló jogosultságait taglalja legelőször, meghatározva, hogy a sportszervezet milyen feltételeket köteles biztosítani a sportoló számára, ugyanakkor a 2. § (4) bekezdése a sportoló kötelezettségeit is megállapítja, nevezetesen, hogy köteles a sportszervezet érdekeit is figyelembe venni, a felperes által tett nyilatkozat pedig álláspontja szerint nem hogy a sportszervezet érdekeit szolgálta, hanem azzal ellentétesen, ellene hatott. Utalt arra is, hogy a felperes 2003. és 2006. között maga is a szövetség alelnöke volt, így a nyilatkozatának súlyát, annak lehetséges következményeit előre kellett volna látnia. Mindebből következően pedig az alperes érdekei ellenében cselekedve, azzal tudatosan szembehelyezkedve, a jogszabályi előírással is tette meg a vitatott nyilatkozatot a felperes. Azt nem vitatta, hogy a sportfegyelmi szabályzata nem tartalmaz olyan konkrét kötelezettséget, mely a sértő jellegű, a szövetség egészének működésére nézve kifejezetten hátrányos sajtónyilatkozatok megtételét kifejezetten tiltaná vagy szankcionálná, azonban a fegyelmi és egyéb szabályzatoknak, illetőleg a jogi normának nem lehet célja előre meghatározni az összes konkrét magatartást, amely megalapozza a fegyelmi felelősséget. Álláspontja szerint a sportjogban, részben annak közjogi jellege okán, nem alkalmazható a liberális polgári jogi alapelv, miszerint amit jogszabály vagy szabályzat kifejezetten nem tilt, azt lehetséges megtenni. Jogi álláspontja szerint mind a sporttörvény, mind a hivatkozott kormányrendelet és az alperes sportfegyelmi szabályzata vétkes kötelezettségszegés esetén nemcsak lehetővé, hanem kötelezővé is teszi a sportfegyelmi eljárás lefolytatását és annak

eredményéhez képest a megfelelő szankció alkalmazását. Megítélése szerint a sporttörvény kifejezett előírást tartalmaz arra, hogy a sportoló köteles mindenkor a sportszövetség érdekeinek figyelembe vételével eljárni, az azzal történő tudatos szembehelyezkedés szankcionálható. A szóba jöhető felelősségi formák közül a legenyhébb felelősségi forma keretein belül is kifejezetten meg kívánják, hogy ne maradjon szankció nélkül a jogi norma tudatos megsértése. A keresettel támadott határozatok a felperes által megvalósított kötelezettségszegés pontos leírását részletesen tartalmazzák, a bizonyítási eljárás eredményét, bizonyítékok értékelését, és hivatkozást tartalmaznak az alkalmazott jogszabályok rendelkezéseire, így megítélése szerint a Kormányrendelet 10. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt jogszabályi előírásoknak mindenben megfelelnek. Mindezen túlmenően fellebbezése az első fokú ítélet perköltség megfizetésére vonatkozó részének megváltoztatására is irányult azzal, hogy az ügyvédi munkadíjat az alperes esetleges pervesztessége esetén kizárólag az ügyben ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenység alapján állapítsa meg a bíróság. Állította, hogy a bíróság eljárás során a felperest ügyvéd nem képviselte, a felperes a keresetlevelet maga írta, személyesen tett nyilatkozatokat, tárgyaláson sem járt el jogi képviselővel, kizárólag a felfüggesztés tárgyában kelt elutasító végzés elleni fellebbezést jegyezte ügyvéd, amelynek elbírálásakor a Fővárosi Ítéltábla a végzésében rendelkezett a felmerült díjakról. Kiemelte, hogy ügyvédi munkadíjra vonatkozóan megállapodás csatolásra nem került.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú eljárás során kifejtett jogi álláspontját fenntartotta és ennek alapján kérte az első fokú ítélet helybenhagyását azzal, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló következtetést vont le és helyesen alkalmazta a vonatkozó jogszabályokat. A jogbiztonsággal összeegyeztethetetlennek tartotta, hogy a fegyelmi ügyben eljáró szerv maga jogosult a szankcionálandó magatartások körét mérlegelés útján meghatározni. Az Stv. 12. § (1) bekezdésére hivatkozott és arra, hogy alperesnek olyan szabályzata nincs, amely megtiltana, hogy a szabályzat hatálya alá tartozó személy sajtónyilatkozatot tegyen, illetőleg amely ezen sajtónyilatkozat tartalmára vagy megfogalmazásaira nézve tartalmazna előírásokat, ezért fenntartotta, hogy az alperes nem folytathatott volna le fegyelmi eljárást a felperessel szemben. A perköltség vonatkozásában előadta, hogy az elsőfokú eljárásban meghatalmazott jogi képviselőként az elsőfokú bíróság 2. sorszámú végzés elleni fellebbezés kapcsán járt el, az elsőfokú eljárás többi részében a felperes számára konzultációk és beadványírás formájában biztosított jogi háttérrel, így kérte, hogy a perköltség kérdéskörét az ítéltábla ennek figyelembevételével döntse el. A fellebbezési tárgyaláson a fegyelmi szabályzat 5. § c) pontja szerinti összeférhetetlenségre is hivatkozott az alperes eljárását vitatva.

A fellebbezés a per fő tárgya tekintetében nem, a perköltség vonatkozásában alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset vonatkozásában helytállóan állapította meg, abból az irányadó jogszabályok helyes felhívásával megalapozott

jogkövetkeztetést vont le. A másodfokú bíróság az első fokú ítélet indokolásában foglaltakat osztva a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá:

Az Stv. 2. § (4) bekezdés d) pontja a versenyző sporttevékenység során fennálló kötelezettségét szabályozza, illetőleg mondja ki. A jelen kereset érdemi elbírálásában ügydöntő jelentősége e jogszabályhelynek nem volt, hiszen a kereset tárgyát képező határozat alapját nem sporttevékenység során megvalósult cselekedet képezte, és nem sporttevékenységet végző versenyző valósította meg a határozat meghozatala alapjául szolgáló cselekményt.

Az alperes által lefolytatott fegyelmi eljárás időpontjában hatályos Stv. 12. § (1) bekezdése egyértelműen kimondta, hogy a sportszövetség sportfegyelmi eljárást folytathat le a versenyzővel, illetőleg a sportszakemberrel szemben, ha a sportszövetség verseny-, igazolási (nyilvántartási) és átigazolási, illetőleg egyéb szabályzataiban foglalt kötelezettségeit vétkesen megszegi. E törvényi szabályozásból következően kizárólag akkor folytatható le sportfegyelmi eljárás a versenyzővel, illetőleg a sportszakemberrel szemben, ha a sportszövetség törvényben megnevezett szabályzataiban foglalt kötelezettségeket vétkesen megszegte. Ebből okszerűen következik az, hogy amennyiben egy adott kötelezettség a verseny-, igazolási (nyilvántartási) és átigazolási, illetőleg egyéb szabályzatban nem került megfogalmazásra, illetve meghatározásra, akkor annak megsértése sportfegyelmi eljárás alapját nem képezhette, és fegyelmi vétséget nem valósíthatott meg. Az alperes az Stv. alapján megalkotta fegyelmi szabályzatát, amelynek 1. § (2) bekezdése - az Stv. 12. § (1) bekezdésével összhangban - egyértelműen fogalmaz; e fegyelmi szabályzat rendelkezéseit az alperes verseny-, igazolási (nyilvántartási) és átigazolási, illetve egyéb szabályzataiban foglalt kötelezettségek vétkes megszegése esetén kell alkalmazni. Ugyanakkor az alperes fegyelmi szabályzata konkrét fegyelmi vétséget megvalósító magatartásokat nem tartalmaz. Az alperes egyéb olyan szabályzatára nem hivatkozott, amely a versenyzővel, illetőleg a sportszakemberrel szemben kötelezettségeket határozott meg és amelynek vétkes megszegése így sportfegyelmi eljárás alapját képezhette volna. Így a fenti törvényi rendelkezésből következően fegyelmi vétséget nem alapozhat meg olyan magatartás, amely kötelezettségként az alperes szabályzatában meghatározásra nem került. Az alperes által hivatkozott Stv. 2. § (4) bekezdés d) pontja egy általános, versenyzővel szemben meghatározott elvárható magatartás kötelezettségének előírása. Ehhez képest az Stv. 12. § (1) bekezdése konkrétan meghatározza, hogy sportfegyelmi eljárás alapját mely kötelezettség, nevezetesen konkrétan hol szabályozott kötelezettség megszegése képezheti. Ebből az is következik, hogy az alperesnek arra jogosultsága nincs, hogy fegyelmi eljárás során határozza meg azt a kötelezettséget, amelynek vétkes megszegését ezen eljárás során minősítené fegyelmi vétségként. A fenti törvényi rendelkezés értelmében az alperesnek szabályzatban kell meghatároznia azokat a kötelezettségeket, amelyeket a versenyzővel, illetőleg a sportszakemberrel és tagjaival szemben támaszt, és amelyek megszegése fegyelmi vétségnek minősülhet, és így a fegyelmi eljárás alapját képezik. A rendelkezésre álló adatok szerint az alperes a fegyelmi, illetőleg egyéb szabályzatában sem határozta meg kötelezettségként a tagjával szemben, hogy az alperes működését, megítélését hátrányosan befolyásoló, becsület csorbítására is alkalmas tényállításokat nem

tehet, illetőleg hogy az ilyen nyilatkozat kötelezettségszegésnek minősül és fegyelmi vétséget valósít meg, így fegyelmi eljárás alapját képezheti. Miután az alperes a törvényi, jogszabályi keretek között saját maga határozza meg, hogy tagjaival szemben milyen kötelezettségeket kíván felállítani, és azon kötelezettség megsértésének milyen jogkövetkezményei vannak, így nem volt elzárva attól, hogy mindezt a szabályzataiban rögzítse. A szabályzatban való rögzítést követően lehet alap arra az idézett jogszabályi rendelkezések értelmében, hogy fegyelmi eljárást indítson - a saját fegyelmi szabályzatának 1. § (2) bekezdésére is figyelemmel - a szabályzatban foglalt kötelezettségek vétkes megszegésére alapítottan. Fegyelmi eljárás során fegyelmi vétséget megalapozó magatartás meghatározására alperesnek törvényi lehetősége nem volt, így az alperesnek a keresettel támadott határozatainak indokolásában foglaltakra történt hivatkozása e körben súlytalan volt a kereste érdemi elbírálásában.

Az alperes Stv. 12. § (1) bekezdésében konkrétan meghatározott szabályzataiban kötelezettségként olyan magatartást nem határozott meg, amely körében a felperes által a fegyelmi eljárás tárgyává tett magatartás értékelhető lett volna, így egy meg nem határozott magatartás vétkes megszegése fel sem merülhet, amelyből következően a fegyelmi eljárásnak az alapja hiányzik.

Mindezek kifejtése mellett az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes fegyelmi eljárása és az annak alapján hozott keresettel támadott határozatok törvénytörőek, ezért azok megsemmisítése indokolt.

A felperes kizárólag a fellebbezési tárgyaláson hivatkozott az összeférhetetlenségre, amelynek azonban az előbb kifejtettek folytán ügydöntő jelentősége nem volt, így a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennálltát sem kellett a másodfokú bíróságnak vizsgálni.

A rendelkezésre álló első fokú iratokból megállapíthatóan a felperest az elsőfokú eljárásban ügyvéd kizárólag az elsőfokú bíróság 2. sorszámú végzése elleni fellebbezési eljárásban képviselte. A csatolt ügyvédi meghatalmazás ezt meghaladóan az első fokú eljárásban történő képviseletre nem jogosította fel az ügyvédet. Az első fokú eljárás irataiból megállapíthatóan a felperest az első fokú eljárásban ügyvéd nem is képviselte, a nevében ügyvéd nem járt el; a felperes személyesen tett nyilatkozatokat, illetőleg a már hivatkozott fellebbezésen túlmenően személyes beadványokat terjesztett elő. A végzés elleni fellebbezés elbírálása során a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségeket elbírálta. Mindebből következően az első fokú eljárásban ügyvédi tevékenységgel összefüggésben költség felmerülte nem igazolt. Az első fokú eljárásra ügyvédi megbízás becsatolásra nem került, illetőleg ezzel kapcsolatos egyéb költségigényt sem érvényesített a felperes, amelyből következően azon fellebbezési ellenkérelemnek relevanciája nem volt, hogy az ügyvéd peren kívül milyen tájékoztatást adott a felperesnek és annak költségkihatása volt-e, és mennyiben. Mindezek alapján a Pp. 70. §-ának rendelkezéseire is figyelemmel az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a perköltség viselésről való rendelkezése során a Pp. 75. § (1) bekezdés szerint igazoltan fel nem merült ügyvédi díj mint költség viseléséről nem határozhatott, azt a felperes költségeként

nem számolhatta el jogszerűen. Mindezek alapján a lerótt eljárási illetéket meghaladó költség felszámítására és megítélésére perköltségként törvényi lehetőség nem volt, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét az ügyvédi díjjal leszállítva 27.000 forintra, a lerótt illeték összegére mérsékelte.

A kifejtettek értelmében a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében a Pp. 253. § (4) bekezdésére is figyelemmel helybenhagyta, míg a perköltségre vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatta.

A másodfokú perköltség viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott, figyelemmel arra, hogy a felperesi képviselő a tárgyaláson nem jelent meg, és értékelve azt is, hogy a fellebbezési illetéket és az ahhoz igazodó ügyvédi munkadíjat meghatározó per fő tárgya tekintetében az alperes pereszes lett.

Az alperes eredménytelen fellebbezése folytán, illetékmentességére tekintettel le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) és 14. § szerint határozott.

Budapest, 2012. június 12.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk. Molnár Ágnes sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Dankó Zsuzsanna
írnok